

MOTIE

Raadsvergadering 24 september 2024, agendapunt 8

Onderwerp: Integraal huisvestingsplan 2026-2041

De Raad van de gemeente Geertruidenberg in vergadering bijeen op do 24 september 2026

Constaterende:

- a. dat de gemeente Geertruidenberg en de schoolbesturen gezamenlijk het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2026-2041 hebben ontwikkeld om te zorgen voor toekomstbestendige onderwijshuisvesting;
- b. dat de investeringen die gepaard gaan met het IHP 2026-2041 de komende jaren ongeveer € 30 miljoen euro zullen bedragen, waardoor de gemeentelijke spaarpot (egaliseringsreserve) ter dekking van de kapitaallasten leeg dreigt te raken en er tekorten ontstaan
- c. dat met het aannemen van de Wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting door de Eerste en Tweede Kamer het wettelijk investeringsverbod voor schoolbesturen in het funderend onderwijs per 1 januari 2027 wordt opgeheven;
- d. dat dientengevolge schoolbesturen vanaf 1 januari 2027 het recht hebben om hun exploitatieoverschotten en vermogen direct aan te wenden voor investeringen in de bouw en renovatie van scholen (vierkante meters voor nieuwbouw, uitbouw, grote verbouwingen).

Overwegende:

- a. dat sommige schoolbesturen (mogelijk) beschikken over een aanzienlijk vermogen opgebouwd met publieke gelden, ook genoemd het publieke vermogen, dat in een aantal gevallen de signaleringsnormen van het Ministerie OCW / Onderwijsinspectie voor bovenmatig eigen vermogen (ruimschoots) overstijgt;
- b. dat het in tijden van grote druk op de gemeentelijke begroting het maatschappelijk en financieel rechtvaardig is dat deze publieke onderwijsmiddelen mede ingezet worden voor de nieuwbouw en / of renovatie van schoolgebouwen;

Verzoekt het college:

1. om bij de verdere uitwerking van het IHP 2026-2041 met de schoolbesturen in gesprek te gaan over een financieel zo ruim mogelijke bijdrage aan hun eigen nieuwbouw- en/of renovatieprojecten;
2. deze cofinanciering in ieder geval - maar niet uitsluitend - met klem te bespreken met de schoolbesturen waarvan het publieke vermogen uitstijgt boven de gehanteerde normen van het Ministerie OCW / Onderwijsinspectie;
3. de gemeenteraad voorafgaande aan de definitieve vaststelling van de afzonderlijke kredieten per bouw- of renovatieproject te informeren over de uitkomsten van deze gesprekken en de eventuele toegezegde financiële bijdragen en wijze van besteding.

Fractie Sociale Volkspartij / P.J.C. de Peuter

In te vullen door de griffier

- Amendement is aangenomen / verworpen met ___ stemmen van GB, Lokaal+, KP'74, VVD, Morgen!, CDA en SVP voor en ___ stemmen van GB, Lokaal+, KP'74, VVD, Morgen!, CDA en SVP tegen.
- Amendement is ingetrokken.

TOELICHTING

1. Investeringsverbod
In 2006 werd er een investeringsverbod ingevoerd voor schoolbesturen voor nieuwbouw, uitbouw, grote verbouwingen (vierkante meters) om te voorkomen dat publieke gelden verdwenen in schoolgebouwen en niet besteed werden ten behoeve van de directe kwaliteit van het onderwijs, zoals leraren en lesmateriaal). Er waren op dit investeringsverbod wel uitzonderingen zoals t.b.v. investeringen met het oog op duurzaamheid, klimaatbeheersing.
2. In 2017 is al door de toenmalige gemeenteraad - vooruitlopend op de vaststelling van het IHP in 2019 - unaniem een motie van de VVD en SVP aangenomen waarin van het college verzocht werd om in overleg te gaan met de schoolbesturen om financieel ook een bijdrage te geven. Toen betrof het echter de uitzonderingen op het investeringsverbod zoals duurzaamheid, klimaatbeheersing.
3. De Wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting maakt het dus vanaf 1 januari 2027 mogelijk dat schoolbesturen ook investeringen doen in vierkante meters. Dat is een behoorlijke verruiming t.o.v. de afgelopen 20 jaar.
4. In de gemeente Geertruidenberg zijn er 4 schoolbesturen:
 - a. Stichting R.K. Schoolbestuur Raamsdonk: De Hoge Waai
 - b. Stichting Floriander waaronder valt de openbare basisschool De Radonkel
 - c. P.C.P.O. Midden-Brabant waaronder valt De Schoof
 - d. Stichting Uniek die de overige basisscholen bestuurt
 - e. Dongemondcollege

Uit de meest recente jaarcijfers blijkt m.b.t. het vermogen het volgende

Het meest in het oog springt het vermogen van de Stichting Uniek. Het publieke vermogen dat uitstijgt boven de signaleringsnorm van OCW / Onderwijsinspectie bedraagt € 2,2 miljoen (jaarverslag en jaarrekening 2025). Enkele jaren geleden was dit nog aanmerkelijk hoger. Reden waarom de Onderwijsinspectie enkele jaren geleden het schoolbestuur verzocht heeft om het bovenmatige deel van het vermogen af te bouwen en een investeringsplan te maken.

Volgens de meest recente jaarrekening (2024) van schoolbestuur De Hoge Waai zou er een bovenmatig eigen vermogen zijn van ong. € 200.000. Maar dat kan dus inmiddels minder zijn.

Volgens de jaarrekening / jaarverslag Dongemondcollege is er volgens de berekeningen voor de komende 5 jaar (sinds 2025) geen sprake van bovenmatig publiek vermogen.

De Radonkel valt onder de Stichting Floriander die 28 scholen bestuurt in de gemeenten Geertruidenberg, Waalwijk, Dongen en Loon op Zand. Basischool De Schoof valt onder P.C.P.O Midden-Brabant die in totaal 16 scholen bestuurt in Midden-Brabant. Omdat in de jaarrekeningen van beide Stichtingen financieel geen specifiek onderscheid gemaakt wordt tussen de verschillende scholen, is niet duidelijk in hoeverre er sprake is van bovenmatig eigen vermogen betreffende de scholen in de onze gemeente.